

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa, dn. 22. IX. 1921 r.

8285 T₂

Kes.

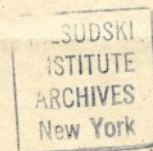
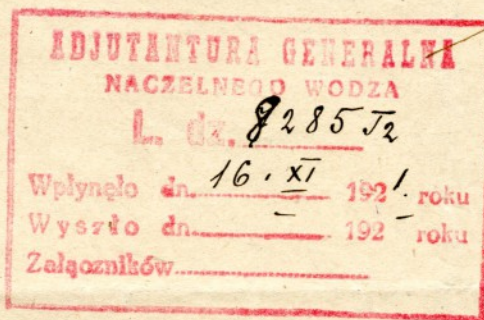
Oddział II.

Nr 4003 / II. Inf. I. F. 1
4002 " " " " "
4004 " " " " "
4052 " " " " "
4416 " " " " " Do

Adjutantury Generalnej

Referat Prasowy

Przesyła się przy niniejszym komunikat prasowy
z Rygi z dn. 16 i 17 września, oraz komunikat prasowy z
Moskwy z dn. 11, 13 i 14 września r.b.

275

KOMUNIKAT PRASOWY

z dn.16.IX.21 r.

R Y G A

16 września ekonomiczna konferencja trójzwiązku państw bałtyckich została zakończona. Delegaci rozjeżdżali się dla przedłożenia wyników konferencji swoim rządóm. Między Łotwą i Estonją nastąpiło porozumienie o zniesieniu granic celowych. W najbliższych dniach zostaje zwołana komisja dla poszczególnego opracowania powyższego punktu. Łotewski minister finansów Kalnin udzielił wyjaśnień dziennikarzom, że Łotwa w zupełności zadowolona jest z dotychczasowych rezultatów konferencji. Między Litwą i Finlandją nastąpiło porozumienie co do ujednolajnienia eksportu lasu i łąn. W końcu przyszłego miesiąca odbędzie się dalszy ciąg ekonomicznej konferencji, w której wezmą udział: Rosja, Finlandja, Estonja, Łotwa i Litwa. Według informacji Ita kongres niemieckiej komunistycznej partji postanowił jednogłośnie wystąpić z moskiewskiej międzynarodówki. Rew-wojen sowiet republiki Dalekiego Wschodu wydał odezwę do oficerów i żołnierzy wzywając ich do wystąpienia przeciwko merkulowcom Władystoku. Dla zgłaszających się w ciągu miesiąca ogłoszono kompletną amnestję. Na telegraficznej konferencji międzynarodowej przyjęto wczoraj postanowienia o taksach telegraficznych między końcowymi punktami niektóre wnioski dotyczące taks zasadniczo linii telegraficznych, remontu tychże i wogóle technicznych spraw. Ostatnie plenarne posiedzenie odbędzie się prawdopodobnie jutro. Późem nastąpi zamknięcie konferencji. W Moskwie zakończony został proces funkcjonariuszy moskiewskiej opalowej komisji. Jeden z podsądnych skazany na śmierć. Reszta na więzienie. Oskarżeni byli za nadużycia żywnościowe. Na Omskiej, Zabajkalskiej, Taszkientskiej, Woroneżskiej, Donieckiej, Zakaukaskiej i Ekatierinosławskiej drogach żelaznych opaku starezy tylko na kilkanaście dni. W 1918 roku na Dnieprze kursowało 800 berlinek i 250 statków-parowych. Obecnie po nacjonalizacji na Dnieprze zaledwie kursuje 75 berlinek. Rządowi sow. dotychczas udało się zawrzeć zaledwie 2 konce-

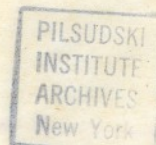
R
z północnem towarzystwem telegrafu i jakąś firmą szwecą. Pertraktacje w sprawie pożyczki zagranicznej przerwano z powodu zmiany taktyki kapitalistów zagranicznych. Kże względu na stan Rosji. Z oficjalnych lotewskich źródeł podają, że rząd lotewski wskazuje na bezpodstawność tego twierdzenia. Przejazd towarów dla Rosji przez Łotwę z każdym dniem zmniejsza się wskutek braku wagonów rosyjskich. Bolszewicy nadysyłają do Rygi coraz mniejszą ilość wagonów. Giełda ryska: kursy w rublach lotewskich: Londyn 1380, Waszyngton 371, Paryż 26, Berlin 340, Sztokholm 80, Warszawa 0,09. Bolszewicki "Nowy Put" omawiając sprawę wileńską, wyraża nadzieję, że Litwa i Polska nie znajdą w projekcie Hymansa status quo i że spór na odbywających się obecnie konferencjach rozstrzygnięty obecnie nie będzie. Przez Rygę przyjechał wczoraj włoski przedstawiciel handlowy Picco, udający się do Moskwy. W wywiadzie udzielonym bolszewickiemu dziennikarzowi Picco orzekł, że dążyć będzie ze wszelką siłą do zbliżenia Rosji i Włoch. Litewscy delegaci na konferencję państw bałtyckich udzielili interwiewu bolszewickiemu ~~dziennikarzowi~~ ~~organowi~~, w którym jak stwierdzili lotewscy delegaci zupełne zadowolenie z wyników konferencji ekonomicznej. Sownarkom postanowił oddać Zagłębie Donieckie warendę kolejom żelaznym. W poniedziałek oczekiwany jest w Rydze przyjazd dyrektora głównego ameryk. adm. pom. Haskil wraz z 20 pracownikami. Lotewski "Social-demokrata" w artykule "Magnaizm polski" ostro występuje przeciwko Polsce, która ośmiela się występować z groźbami przeciwko Łotwie. Według tego organu rząd polski zagroził rzekomo Łotwie wstąpieniem w porozumienie z reakcją rosyjską kosztem Łotwy. Z tego powodu "Social-demokrata" pisze: "Nie obawiamy się pogroźek polskich, albowiem z chwilą powstania reakcyjnej Rosji Finis Poloniae". Lotewski pociąg "Jaunakas Cinas" wystąpił z obszernym artykułem "Litwa na rozdrożu", w którym omawia dającą się zauważyć uступliwość litwinom w pertraktacjach z polakami i skłanianie się do przyjęcia projektu Hymansa.

KOMUNIKAT PRASOWY

z dn. 17. IX. 21 r.

R Y G A

Litwa Prasa lotewska rozpoczęła ostrą kampanję przeciw uступliwości Litwy w konflikcie z Polską. Wszystkie odcienie polityczne ostrzegają Litwę, że z przyjęciem projektu Hymansa straci suwerenność i stanie się wałem Polski.

Oficjalny komunikat Łotewski donosi z radością o przyjęciu Łotwy do ligi narodów. Czili przyznało Łotwę de jure. Kamieniew udzielił wywiadu prasie amerykańskiej, w którym między innymi orzekł, że los członków wszechrosyjskiego komitetu pomocy dla głodnych został już rozstrzygnięty. Członkowie ci zostaną bezwzględnie osądzeni, albowiem władze sowieckie nie są natyle naiwne, by pozwoliły pod płaszczykiem pomocy dla głodnych proletariatu tworzyć spiski przeciwko prawowitej władzy władzy tegoż proletariatu. U wielu znaleziono listy nowego rządu, jaki ma się uformować po rozpędzeniu rządu bolszewickiego. "Krasnaja Gazieta" w zadowoleniem konstataje, że piotrogrodzcy spiskowcy rozstrzelani zostali w dzień śmierci Uribkiego i żentym złożony został hołd wielkiemu bojownikowi rewolucji. Z Helsingforsu donoszą o buncie wśród marynarzy floty bałtyckiej. Cztery stu oficerów zostało aresztowanych i przewiezionych do Moskwy. Amerykańska adm. pom. postanowiła rozszerzyć swą pomoc nie tylko na dzieci chorych, ale na całą ludność. Dziś zakończona zostanie międzynarodowa konferencja pocztowo-telegraficzna. Giełda rybaka: kursy w rublach Łotewskich. Londyn 1380, Waszyngton 373, Paryż 26, Sztokholm 80, Kopenhaga 66, Berlin 338, Helsingfors 456, Warszawa 0,80.

KOMUNIKAT PRASOWY

z dn. 11 września 1921 r.

M O S K W A

Do Piotrogradzkiego portu zawinął z Hamburga niemiecki statek Gateborg, wiozący ze sobą zapasy prowizji dla amer. czerwonego krzyża w Piotrogradzie. Do Odessy przybył duży statek z ładunkiem 4 tys. 157 ton węgla angielskiego. Narkomwniesztorg organizuje w Witebsku specjalny oddział dla prowadzenia handlu wymiennego w pogranicznym pasie. Od trzech lat będąca w zastoju fabryka cementu "Newa" w Piotrogradzie rozpoczęła pracę. Przy odpowiedniej ilości robotników może ona dziennie produkować do tysiąca pudów cementu. W Gruzji otwiera się gruziński bank państwowy opierający się na zasadach obowiązujących inne banki europejskie. Zarządowi dróg kolejowych donieckiego zagłębia wydzierżawiono następujące kopalnie węgla: 1) Jekaterinodar, 2) Prowidans i 3) kopalnię antracytu w rejonie stacji Czystjakowo. Centralny komitet komunistyczny partji ros. do wszystkich gubkomów w specjalnym wezwaniu określa do jakiego stopnia komuniści mogą angażować się w przedsiębiorstwa wynikające z nowego kursu ekonomicznej polityki. Członkowie partji komunistycznej bezwzględnie nie mają prawa brać udziału w prywatnych handlowo-gospodarczych przedsiębiorstwach mających charakter profesjonalnego handlu oraz posługują się najemną siłą roboczą. "Izwiestja" stwierdza, iż praca Narkomizemu dotycząca podziału ziarna jest w tym roku o wiele gorzej postawiona niżli w poprzednim. Specjalny artykuł "Izwiestji" domaga się, by urzędnicy sowieccy w kwestji otrzymania prowizji i mieszkań byli postawieni na równi z pracownikami przedsiębiorstw lepiej pod tym względem uposażonymi. Wprowadzono osobnym dekretem podatek na futra. Postanowieniem rady komisarzy ludowych przywrócono prawo posiadania statków przez osoby prywatne, które po wykonaniu prac określonych rozkazami komisariatu dróg i komunikacji mogą używać je wyłącznie dla własnych celów. "Izwiestja" stwierdza katastrofalne położenie donieckiego zagłębia wskutek braku siły roboczej, która zmniejszyła się kolosalnie, dzięki brakowi aprowizacji. Według wiadomości

Według wiadomości z Chabina

p. Macusima posiada mandat od swojego rządu dla zawarcia handlowo wojennej umowy z republiką Dalekiego Wschodu. W związku z nadużyciami koppelowców w rejonie Władywostoku grupują się silne oddziały partyzantów. Z Odessy komunikują, że w Besarabji ogłoszony jest stan wojenny. Według oświadczeń Hansena złożonych korespondentom najracjonalniejszą pomoc głodnym Rosji okaże się przez połączenie amerykańskiego komitetu z międzynarodowym krzyżem Czerwonym. Komitet pomocy głodnym przy W.C.I.K. ogłosił, że pomoc udzielana głodnym przez instytucje i zakłady wojskowe będzie pożądana, o ile będzie uzgodniona z działalnością centralnego komitetu. Do głodnych gubernji odesłano 9 milionów 470 tys. pudów, a w najbliższym czasie oczekuje się przybycia jeszcze miliona 200 tysięcy pudów.

KOMUNIKAT PRASOWY

z dn. 13 września b.r.

M O S K W A

Specjalny artykuł "Izwestji" wzywa władze sowieckie do energicznej walki z kradzieżami i rabunkami dokonywanymi w transporcie. Największa ilość przestępców znajduje się pomiędzy funkcjonariuszami ~~środków~~ środków transportowych. Krasin w rozmowie z korespondentami oświadczył, iż najpoważniejszym zadaniem Wniesztorgu jest zorganizowanie całego szeregu aprowizacyjnych zakupów zagranicą według wskazówek centralnego komitetu pomocy głodnym. Dalej Krasin informuje, że w Moskwie znajduje się przedstawiciele rosyjsko-azjatyckiego skonfederowanego towarzystwa, do którego należy grupa angielskich kapitalistów pragnących otrzymać szereg koncesji w Rosji. Najwięcej interesuje cudzoziemców ~~Wkibos-Uukijje~~ Wkibos-Uukijje kopalnie i Ryde rowskie koncesje na Altaju. Jednocześnie prowadzone są z cudzoziemcami pertraktacje w kwestji otrzymania koncesji w zakresie zapalkowo-papierowy ~~przemysłu~~ wo-cellulojdowym przemyśle. Krasin zaznacza, że trzeba wciągnąć ~~zagraniczne~~ zagraniczne kapitały w celu rozszerzenia rosyjskich wolnych portów i ich technicznego ulepszenia. Pertraktacje w kwestji zaciągnięcia pożyczki międzynarodowej obecnie przerwane z powodu opozycji reakcji. Według danych Narkomprodu do dnia 11 b.m. zebrano na ten sam termin ziarna na zasiew dla głodnych gubernji 11 milionów 307 tys. 900 pud. ~~ziarna~~

Amerykańska akcja pomocy głodnym potrzebuje przeciętnie od 16-20 pociągów każdy do 40 wagonów na przeciąg jednego miesiąca. Zdaniem amerykańskiej administracji pomocy Ryga niedostatecznie szybko okazuje produkcyjną pomoc. Zapełnienie w przytułkach dla dzieci w głodnych guberniach powoduje zwiększający się procent śmiertelności. W specjalnym rozkazie Trocki. nawołuje armje do okazania pomocy inwalidom wojny światowej i domowej. Poza tem osobnym rozkazem poucza czerwoną armję o Moulensie i polityce Francji względnie Ententy, która chce wykorzystać krytyczną sytuację Rosji. Specjalny rozkaz komisarza wszystkich sił morskich Republiki Słackowa wzywa do odbudowy potężnej floty czerwonej. W tym celu ma być przeprowadzona filtracja personelu dla wykonania czego ma być podane curriculum vitae wszystkich marynarzy znajdujących się na służbie oraz mają zgłosić się wszystkie roczniki od 1893 do 1901 roku. Oddział Partyzancki dokonał napadu na port Władywostockim, gdzie zagarnął wszystkich urzędników Merkulowskiego rządu oraz zdobył krążownik "Lejtenant Dawidow". Do Odessy przybył trzeci transport towarów z Anglii w ilości 360 tys. pud. Rozkaz sowieckich narodnych komisarów i sowieckich truda i obrony wydany do wszystkich miejscowych sowieckich instytucji zaleca, by wszystkich tych pracowników bezpartyjnych, którzy zachowaniem się swoim okazali, iż są zupełnie lojalnymi wobec władzy sowieckiej traktowani na równi z pracownikami-komunistami. Według wiadomości z Kijowa z dn. 7 września między stacją Korzanka i Fastowem miała miejsce katastrofa kolejowa. Pociąg aprowizacyjny dla Zagłębia Donieckiego wykoleił się, przyczem z 61 wagonów na szynach pozostało 12. Ofiary w zabitych wynoszą 27, w rannych 21.

KOMUNIKAT PRASOWY

z dn. 14. IX. 21 r.

M O S K W A

"Izwestja" podają notę Cziezerina wystosowaną 8 b.m. do posła Filipowicza w sprawie naruszenia przez Polskę traktatu ryskiego, przez utrzymywanie kontaktu z białogwardyjskimi organizacjami Sawinkowa. "Izwestja" donoszą o przybyciu do Polski marszałka

Focha, który ma uczestniczyć w wielkich manewrach polskiej armji. Prasa polska usposobiona antybolszewicko przeciwko temu by mała ententa pod egidą Francji utworzyła antysowiecki blok. Za gazetą

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

~~Wskazywano~~ "Rote Fahne" "Izwestia" podaje przedruk pisma attaché o przesy-
łaniu broni i amunicji do Polski przez Austrię i Węgry pod firmą starego że-
laza. Polskie agencje telegraficzne doniosły o mającym nastąpić przybytku
francuskiej eskadry do Gdańska. W związku z kampanią polskiej prasy przeciw
Rosji sowieckiej nastąpiły areszty i prześladowania komunistów. W Kijowie
z odbyła się konferencja, w której uczestniczył Trocki, Rakowski, Frunze i
kierownik Ukrainy Władimirow. Poruszano kwestje sprowizacyjne i transporto-
we na Ukrainie i Wołyniu. Statek "Azja" jadący z Omska do Pawłodaru spalił się
w skutek pożaru. Do Sewastopola przybyli kupcy włoscy z towarami. W Mińsku
przy zarządzie Wniezatorga zorganizowano oddział handlu zagranicznego. An-
glijski obywatel Leslie Ugarę złożył do central. komitetu pomocy głodnym
120 milionów rubli now. W celu zorganizowania w Nadwołżniu punktów żywności-
wych wyjechał z ramienia Nansena do Saratowa p. Webster razem z delegatem
centr. kom. pomocy głodnym przy W.C.I.K. Amerykańska administracja pomocy głod-
nym rozpoczęła swoją pracę w Moskwie. Na adres tej instytucji jechał 71 wago-
nów z produktami z Rygi. Przed tygodniem przybyli do Petrogradu członkowie
amerykańskiej misji pomocy głodnym w liczbie trzech z p. Raudem na czele.
Przedstawicielem sowietów przy amer. misji jest Begge. W celu akuratnego ze-
brania prośb na Wołyniu z centrum wysyła się 500 odpowiednich pracow-
ników. W Angorii odbywa się konferencja kanalistów z rządem perskim w celu
zawarcia sojuszu. Do Piotrogradu przybyły dwa niemieckie statki z ładunkiem
szyn kolejowych. Według telegraficznej agencji japońskiej cartyzancl okrążył
Grodzko, Nikolsk i Razdolna (Daleki Wschód). Siemienowcy odstąpiła to strata
mi. W ciągu 9 i 10 września zawinęło do Petrogradzkiego portu 5 statków.
w tej liczbie 2 niemieckie, 1 szwedi i 1 holenderski, 1 norweski. 9 sierpnia
wznowiono pracę na fabryce zapalek "słońce". Do Moskwy przybył poseł niemie-
cki Windenfeld.